

Gerda Antti, Min man David. Bonniers förlag.

”Det är som om man bytt ut den vanliga världen mot en helt annan över en natt”.

Gerda Anttis kvinnoporträtt har svårt att finna sig till rätta i en värld som rymmer nya inslag; invandrare, öppet homosexuella personer och framgångsrika unga kvinnor. Berättelsen om Marit är en svensk helylleprodukt, än mer framhävd av bokens skyddspapper som väcker tydliga associationer till tapeten i ett bondkök.

Sjuksköterskan Marit gifter sig 54 år gammal med bonden David. Hon märker snart att det inte är något dukat bord hon kommer till. Davids son Peje och hans fru ser med misstänksamhet på Marits närvaro. Generation ställs mot generation. Och David själv har nog inte riktigt förstått vad en relation mellan två mogna självständiga människor kräver av honom. Marit är en stark person som vet att värna sin integritet både med tydliga handlingar och slag under bältet. Ska hon klara sig i denna mansdominerade värld finns inte utrymme till sentimentalitet och eftergivenhet.

Berättelsen om Marit och David är skriven med värme och en underfundig metaforik; Hans var en likörman, David är mer att likna vid Gin och Tonic. Gerda Antti kan plocka fram de mest häpnadsväckande vardagliga bilder och med dem tolka både personlighet och relationer. Men när Gerda Antti lämnar detta ursvenska triangeldrama för att på sedvanligt sätt själv ta plats i sin huvudpersons reflektioner över liv och samhälle försvinner i ett ögonblick all värme. En klassisk härskarteknik är att förlöjliga sin motpart. Gerda Antti kan denna teknik till fullo. Unga kvinnliga präster som framträder i radio förlöjligas och kallas för prästinnor. En term jag inte hört sedan 70-talets mörka kvinnoprästmotståndare spydde sitt förakt över kvinnliga kollegor. Regnbågsfamiljer beskrivs som symtom på ett dekadent samhälle. Människor som söker terapi är förklemade och bortskämda. Invandrare skrattar åt naiva svenskar som bara tror alla om gott. När så Gerda Antti i ett stycke jämställer profeten Mohammed med Stalin och Hitler tar jag mig för pannan. Hur kan anrika Bonniers förlag kalla denna bok för ”en livsklok roman som man vill stryka under i”!

Berättelsen om ett vanligt släkt drama i den svenska landsbygden, som kunde ha räckt för en god roman, drunknar i resonemang som är fördomsfulla, förlöjligande och främlingsfientliga, väl tuggat till en långdragen och seg bitterhet. När jag läste Gerda Anttis förra roman; Ungdjävlar, kändes det som hon balanserade på en tunn tråd, eftersom alla gestalter i boken som inte var svenskfödda beskrevs som opålitliga ur olika aspekter. Med boken Min man David, brister till slut denna tråd. En otäck bok.

Jakob Carlander

Ingress:

Gerda Anttis senaste bok skildrar ett klassiskt generationsdrama på landsbygden. Far ställs mot son och sonhustru.

Bildtext:

?